

4. SAKRAMENT POKUTY MIEJSCEM DOŚWIADCZANIA MIŁOSIERDZIA BOŻEGO

Wstęp

Przy zapowiedzi tematu spotkania (dopiero po części „widzieć”) przeczytać lub przekazać własnymi słowami następujące myśli:

Głoszenie Bożego miłosierdzia to także odkrywanie na nowo i uczenie innych piękna sakramentu pokuty i jego systematycznego praktykowania, a więc zrozumienie istoty nawrócenia, zdolności do przeprowadzenia solidnego, adekwatnego dla własnego trybu życia rachunku sumienia oraz do przyjęcia odpowiedniej dyspozycji ducha w czasie spowiedzi. To także przypominanie sensu i wartości praktyki „duchowego oddychania” (por. jedna z rozmów ewangelicznych na ONŻ I stopnia) oraz częste stosowanie, nie tylko w czasie wakacyjnych rekolekcji, ale również w trakcie całego roku liturgicznego a zwłaszcza w okresie Adwentu i Wielkiego Postu, uroczystej celebracji liturgii sakramentu pokuty i pojednania, która choć zawiera głęboką treść teologiczną, to jednak wciąż tylko w znikomym stopniu zdołała się zakorzenić w życiu wspólnot parafialnych.

Sprawozdanie z realizacji postanowień podjętych na poprzednim spotkaniu

Przypomnienie głównej myśli z poprzedniego spotkania i ewentualnie rozmowa: jak ten temat „pracował” w nas w ostatnim czasie.

Widzieć

Rozmowa inspirowana następującymi pytaniami:

- Czy moje przeżywanie spowiedzi kojarzy mi się z doświadczeniem miłosierdzia Bożego? Ewentualnie: co mi przeszkadza w takim patrzeniu na ten sakrament?
- Czy rozumiem sens praktyki „duchowego oddychania”? Przypomnienie, na czym ona polega.
- W jaki sposób przeprowadzam rachunek sumienia przed spowiedzią? Jaki ma on związek ze specyfiką mojego stanu życiowego lub funkcji, które pełnię?
- Czy praktykuję codzienny rachunek sumienia? Jeśli tak, to spróbuję podzielić się owocami tej praktyki.

Osądzić

Po przeczytaniu tekstów następuje czas wspólnej refleksji nad nimi, ewentualne wyjaśnienie niezrozumiałych fragmentów itp.

J 20, 19–23:

Wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia, tam gdzie przebywali uczniowie, gdy drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami, przyszedł Jezus, stanął pośrodku i rzekł do nich: „Pokój wam!” A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie, ujrawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: „Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam”. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: „Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuszcicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane”.

Z Katechizmu Kościoła katolickiego:

1422. Ci zaś, którzy przystępują do sakramentu pokuty, otrzymują od miłosierdzia Bożego przebaczenie zniewagi wyrządzonej Bogu i równocześnie dostępują pojednania z Kościołem, któremu, grzesząc, zadali ranę, a który przyczynia się do ich nawrócenia miłością, przykładem i modlitwą.

1434. Wewnętrzna pokuta chrześcijanina może wyrażać się w bardzo zróżnicowanych formach. Pismo Święte i ojcowie Kościoła kładą nacisk szczególnie na trzy formy: post, modlitwę i jałmużnę. Wyrażają one nawrócenie w odniesieniu do samego siebie, do Boga i do innych ludzi. Obok radykalnego oczyszczenia, jakiego dokonuje chrzest lub męczeństwo, wymienia się jako środek otrzymania przebaczenia grzechów: wysiłki podejmowane w celu pojednania się z bliźnim, łzy pokuty, troskę o zbawienie bliźniego, wstawiennictwo świętych i praktykowanie miłości, która „zakrywa wiele grzechów”.

1435. Nawrócenie dokonuje się w życiu codziennym przez czyny pojednania, troskę o ubogich, praktykowanie i obronę sprawiedliwości i prawa, wyznanie win braciom, upomnienie braterskie, rewizję życia, rachunek sumienia, kierownictwo duchowe, przyjmowanie cierpień, znoszenie prześladowania dla sprawiedliwości. Najpewniejszą drogą pokuty jest wzięcie każdego dnia swojego krzyża i pójście za Jezusem.

1439. Droga nawrócenia i pokuty została wspaniale ukazana przez Jezusa w przypowieści o synu marnotrawnym, w której centralne miejsce zajmuje „miłosierny ojciec” (Łk 15, 11–24). Zafascynowanie złudną wolnością; opuszczenie domu ojcowskiego; ostateczna nędza, w której znalazł się syn po roztrwonieniu majątku; głębokie upokorzenie, kiedy musiał paść świnie, co więcej, upokorzenie spowodowane tym, że pragnął pożywić się strąkami, którymi one się żywiły; refleksja nad utraconymi dobrami; skrucha i decyzja uznania się winnym wobec ojca; droga powrotu; wielkoduszne przyjęcie przez ojca, jego radość. W ten sposób przebiega droga nawrócenia. Piękna suknia, pierścień i uczta są symbolami nowego życia, czystego i godnego, pełnego radości, będącego udziałem człowieka, który powraca do Boga i na łono rodziny, jaką jest Kościół. Jedynie serce Chrystusa, które zna głębię miłości Ojca, mogło nam w taki sposób, pełen prostoty i piękna, ukazać bezmiar Jego miłosierdzia.

1468. „Cała skuteczność pokuty polega na przywróceniu nam łaski Bożej i zjednoczeniu nas w przyjaźni z Bogiem”. Celem i skutkiem tego sakramentu jest więc pojednanie z Bogiem. U tych, którzy przyjmują sakrament pokuty z sercem skruszonym i z religijnym nastawieniem, „zwykle nastają po nim pokój i pogoda sumienia wraz z wielką pociechą duchową”. Istotnie, sakrament pojednania z Bogiem daje prawdziwe „zmartwychwstanie

duchowe”, przywrócenie godności i dóbr życia dzieci Bożych. Najcenniejszym z tych dóbr jest przyjaźń z Bogiem.

Działać

Konkretne postanowienia odnoszące się do pogłębienia różnych aspektów przeżywania sakramentu pokuty, wynikające z przeprowadzonej w trakcie spotkania refleksji, ze szczególnym uwzględnieniem różnych – pozasakramentalnych – form pokuty, o których jest mowa w p. 1434 *Katechizmu* lub tzw. duchowego oddychania.

Propozycja modlitwy

- Medytacja nad słowami pieśni: „Ciągłe zaczynam od nowa”:
 1. Ciągłe zaczynam od nowa, choć czasem w drodze upadam, wciąż jednak słyszę te słowa: „Kochać to znaczy powstawać”. Chciałem Ci w chwilach uniesień życie poświęcić bez reszty, spójrz, moje ręce są puste, stoję ubogi, ja, grzesznik. Przyjm jednak małość mą, Panie, weź serce me, jakie jest.
 2. Jestem jak dziecko bezradny, póki mnie ktoś nie podniesie. Znow wraca uśmiech na twarzy, gdy mnie Twa miłość rozgrzeszy. Wiem, że wystarczy Ci, Panie, dobra, choć słaba ma wola. Z Tobą mój duch nie ustanie, z Tobą wszystkiemu podołam. Szukam codziennie Twej twarzy, wracam w tę noc pod Twój dach.
 3. Teraz już wiem, jak Cię kochać, przyjm moje „teraz”, o Panie, Dziś rozpoczynam od nowa, bo kochać to znaczy powstawać. Kochać to znaczy powstawać.
- Tajemnica różańca: zmartwychwstanie Chrystusa (z dopowiedzeniami ukazującymi zwycięstwo Chrystusa nad grzechem, przywrócenie pokoju ducha itp.)